

НСОМ, Созопол,
2 юни 2007

Група Б

Задача 1: Нека A и B са $n \times n$ реални матрици. Да се докаже, че $\det(A - B) \cdot \det(A + B) \leq (\det A)^2$, ако :

$$\text{а) } B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 0 \end{pmatrix} ;$$

б) $\text{rank } B = 1$.

Решение: б) Съществуват обратими $n \times n$ реални матрици P и Q , за които

$$PBQ = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \dots & 0 \end{pmatrix} .$$

Полагаме $\bar{A} = PAQ$ и $\bar{B} = PBQ$. Достатъчно е да докажем неравенството

$$\det(\bar{A} - \bar{B}) \cdot \det(\bar{A} + \bar{B}) \leq (\det \bar{A})^2 ,$$

исканото ще получим с умножаване с $(\det P \cdot \det Q)^2$. Но

$$\det(\bar{A} - \bar{B}) = \det \bar{A} - \overline{A_{11}} , \quad \det(\bar{A} + \bar{B}) = \det \bar{A} + \overline{A_{11}} ,$$

където $\overline{A_{11}}$ е адюнгираното количество на $\overline{a_{11}}$. Следователно твърдението на задачата се свежда до елементарното неравенство

$$\det(\det \bar{A})^2 - (\overline{A_{11}})^2 \leq (\det \bar{A})^2 .$$

а) Следва непосредствено от б). □

Задача 2: Да се докаже, че уравнението

$$\frac{2x}{1+x^4} + \cos x = \frac{\pi}{4} + \sin 1$$

има решение в интервала $(0, 1)$.

Решение: Нека $f(x) = \arctg x^2 + \sin x$. За тази функция, в интервала $[0, 1]$, са в сила условията от теоремата на Лагранж. Тогава $\exists c \in (0, 1)$, такава, че $f'(c) = f(1) - f(0)$, т.е.

$$\frac{2c}{1+c^4} + \cos c = \frac{\pi}{4} + \sin 1.$$

Забележка: Може и да се пресметне $g(x) = \frac{2x}{1+x^4} + \cos x$ в някои точки, например $g(0) < \frac{\pi}{4} + \sin 1$, $g(\frac{1}{2}) > \frac{\pi}{4} + \sin 1$. □

Задача 3: Да се пресметне определеният интеграл

$$\int_{-1}^1 \frac{dx}{(4^x + 1)(x^2 + 4)} .$$

Решение:

$$\begin{aligned} \int_{-1}^1 \frac{dx}{(4^x + 1)(x^2 + 4)} &= \int_{-1}^0 \frac{dx}{(4^x + 1)(x^2 + 4)} + \int_0^1 \frac{dx}{(4^x + 1)(x^2 + 4)} \\ &= \int_0^1 \frac{dx}{(4^{-x} + 1)(x^2 + 4)} + \int_0^1 \frac{dx}{(4^x + 1)(x^2 + 4)} \\ &= \int_0^1 \frac{1}{(x^2 + 4)} \left(\frac{1}{4^{-x} + 1} + \frac{1}{4^x + 1} \right) dx = \int_0^1 \frac{dx}{x^2 + 4} \\ &= \frac{1}{2} \arctg \frac{1}{2}. \end{aligned}$$